

виховання, готовності до взаємодії зі спеціалістами різних напрямів – медиками, психологами, соціальними працівниками, вміння пристосувати освітній простір до потреб всіх дітей.

Спеціальних досліджень потребують питання вивчення іноземних мов в інклюзивному середовищі та підготовки майбутніх учителів іноземних мов до роботи в інклюзивному загальноосвітньому закладі.

Список використаної літератури

1. Гладуш, В., Козлінська, А. Кроки запровадження інклюзивної освіти в Україні. *Актуальні проблеми педагогіки*: зб. наук. праць ДНУ ім. Олеся Гончара, редкол.: В.А. Гладуш та ін. 2017. Вип. 4. С. 39-46.

2. Колупаєва, А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія. К.: «Самміт-Книга», 2009. 272 с.

3. Hehir, T., Grindal, T., Freeman, B., Lamoreau, R., Borquaye, Y. & Burke, S. *A summary of the evidence on inclusive education. Report prepared for Instituto Alana, in partnership with ABT Associates.* 2017. Retrieved from: https://alana.org.br/wpcontent/uploads/2016/12/A_Summary_of_the_evidence_on_inclusive_education.pdf

4. Kusnirova, V. *Podpora inkluzie vo vychove vo volnom case.* Ruzomberok: Vydavateľstvo Katolíckej univerzity v Ruzomberku, 2018. 140 p.

5. Messiou, K. Research in the field of inclusive education: Time for a rethink? *International Journal of Inclusive Education.* 2017. Vol. 21(2), P. 146-159. DOI: 10.1080/13603116.2016.1223184.

Мудра Світлана

Київський інститут Національної гвардії України

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ І ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ФОРМУВАННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Сутністю професійної підготовки майбутніх фахівців у ЗВО України є процес засвоєння студентами фундаментальних знань, набуття умінь, навичок, компетентностей, які забезпечують їх готовність до успішного виконання професійних функцій, виявлення реалізаційних здатностей особистості, потребу до постійної самоосвіти й саморозвитку [1, с. 194].

Рада Європи визначила перелік з п'яти ключових компетентностей, якими необхідно озброїти випускників в умовах розширення та інтеграції ринків праці, старіння населення континенту, зростання рівня міграції, безробіття і, як наслідок, посилення соціальної нерівності громадян:

1. Політичні та соціальні компетентності.
2. Компетентності, пов'язані з життям у мультикультурному суспільстві.
3. Компетентності, які стосуються володіння усним та писемним мовленням.

4. Компетентності, пов'язані з розвитком інформаційного суспільства.
5. Готовність та здатність учитися протягом усього життя.

Отже, поняття «компетентність» можна визначити як сукупність, єдність знань, умінь та ставлень у відповідному контексті, а ключові компетенції трактувати як такі, що потрібні індивідууму для особистісного розвитку, активного громадянства, соціальної інтеграції та зайнятості.

Європейська довідкова система називає вісім ключових компетентностей:

1. Спілкування рідною мовою.
2. Спілкування іноземною мовою.
3. Математична компетентність та базові компетентності в галузі науки та техніки.
4. Цифрова компетентність (компетентність у сфері сучасних інформаційно-цифрових технологій).
5. Уміння вчитися.
6. Міжособистісна, міжкультурна, соціальна та громадянська компетентність.
7. Підприємливість.
8. Культурна виразність.

Українські вчені по-різному тлумачать поняття компетентності. Найбільшого поширення в нашій науковій літературі набуло визначення компетентності як сукупності знань та умінь, необхідних для ефективної професійної діяльності: вміння аналізувати, передбачати наслідки діяльності, використовувати інформацію. Компетентність – це загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях та знаннях, здобутих завдяки навчанню. У деяких працях вітчизняних дослідників натрапляємо на семантичні поняття: «компетентність» та «група компетентностей» [5, с.85]. На основі міжнародних та національних досліджень вчені Академії педагогічних наук України виокремили сім наскрізних для всіх рівнів освіти ключових компетентностей: навчальна, культурна, здоров'язберігаюча, інформаційно-комунікативна, соціальна, громадянська та підприємницька, але особливе місце сьогодні посідає мовленнєва компетентність – це вміння адекватно й доречно, практично користуватися мовою в конкретних ситуаціях (висловлювати свої думки, бажання, наміри, міркування тощо), використовувати для цього як мовні, так і позамовні засоби (невербальну знакову систему) та інтонаційні засоби виразності мовлення.

При аналізі феномену мовленнєвої компетентності за основу беруться досягнення таких наук як риторика, соціопсихолінгвістика, неориторика, етносоціопсихолінгвістика тощо, що дозволяє побачити у процесі мовленнєвої діяльності людини наявність мовних та мовленнєвих знань, умінь та навичок, на яких базується професійно-мовленнєва комунікація, власний повсякденний, соціальний, практично-технологічний, комунікативний, професійний досвід, інтелектуальні, художні й організаційні (лідерство, комунікабельність) здібності, моральні, етичні, релігійні та інші цінності. Так було визначено такі критерії оцінки показника «мовної та мовленнєвої компетентності та компетентність особистості»: досконале володіння та уміння правильно

використовувати у процесі комунікації вербальні та невербальні знакові системи, норми мови та техніку мовлення.

Отже, що означає знати мову? Чи рівнозначні такі поширені в наш час поняття як «вивчити мову» й «опанувати мову»? Науковці не випадково розмежовують ці актуальні поняття. Відомо, що можна добре завчити правила і навіть свідомо застосовувати багато граматичних конструкцій, проте не бути здатним вільно, легко, влучно, доцільно, досконало й оперативно користуватися цими знаннями у різних комунікативних ситуаціях поза навчальним середовищем. Опанувати мову – це не просто її розуміти і знати, це мати здатність мобілізувати набуті мовні знання для розв'язання певних комунікативних завдань у різних контекстах, ситуаціях, сферах навчальної, наукової та професійної діяльності, бо ж «знання про те, що треба робити, і саме діяння мають різні механізми, і одне не перекриває інше» [3, с. 158].

Список використаної літератури

1. Грішнова, О. А. *Людський капітал: формування в системі освіти і професійної підготовки*. К.: Т-во «Знання», КОО. 2015. 254 с.
2. Дарійчук, Л. Система освіти в Україні: реформування чи оновлення? *Вища школа*. 2018. Вип. 1. С. 29-40.
3. Онуфрієнко, Г. С. *Науковий стиль української мови*. Навчальний посібник з алгоритмічними приписами, 3-тє вид. К.: Центр учбової літератури, 2022. 426с.
4. Панько, Т. І. Індивідуальне й соціальне у виробленні українського інтелегентного мовлення. *Українська мова та література в школі*. 1992. Вип. 1. С. 3-1.
5. Радкевич, О. Д., Алькема, В. Г. Формування кадрового потенціалу вищого навчального закладу – основний чинник підвищення якості вищої освіти. *Персонал*. 2018. Вип. 5(53), дод. 4. С.84-86.

Муравйова Світлана

Комунальний заклад «Вінницький ліцей № 26»

ФОРМУВАННЯ МЕДІАГАМОТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Динамічний розвиток традиційних засобів масової інформації, поява нових комп'ютерних інформаційних технологій і глобалізація світового інформаційного простору істотно вплинули на процеси розвитку і поширення мови [2, с. 190]. Сьогодні у системі освіти, зокрема початкової, все більш важливою стає інформатизація та комп'ютеризація, адже дитина постійно знаходиться під впливом безперервного потоку нової інформації, яка передається різними каналами мас-медіа (телевізійні канали, відео- та аудіо-продукція, сайти в Інтернеті тощо). Цей вплив є надзвичайно потужним та суперечливим: з одного боку – медіа можуть бути джерелом потрібної,